

MIRADES. L'EDUCACIÓ COM A FUTUR

Edició a cura de: **Ignasi Roviró i Alemany, Carme Codina i Contijoch**
Traducció de la introducció a cura de: **Joe Crozier**

Maquetació i impressió: jaumira★vilaró

Impressió: MATER Impressors

Copyright dels textos els respectius autors

Febrer 2023

ISBN: 978-84-09-48024-1

Dipòsit legal: B-3343-2323

Publicacions del Col·legi Sant Miquel dels Sants
Carrer Jaume I el Conqueridor, 11. 08500 Vic. 93 886 12 44
Ronda Camprodon, 2. 08500 Vic. 93 886 05 95

stm@santmiqueldelssants.cat

www.santmiqueldelssants.cat

MIRADES. L'EDUCACIÓ COM A FUTUR

Retrospectives, sinceres, optimistes, honestes, compromeses, apassionades, humanes, prudents, creatives, crítiques, ingènues, experimentals, properes, complexes, atrevides, reflexives i vitals. Mirades és un compendi de diverses maneres de veure l'educació des de diferents punts de vista i indrets del món. Mirades que parteixen de la individualitat, però que adquireixen un sentit global quan les posem en comú i les fem dialogar.

En ocasió del 160è aniversari de la seva fundació, el Col·legi Sant Miquel dels Sants recull en aquest llibre un conjunt de mirades sobre educació. Mirades institucionals, mirades de la comunitat i mirades de persones especialitzades en educació que reflexionen sobre el seu futur, cadascú en la seva llengua. És per això que l'hem titulat Mirades, amb l'enriquiment del plural, perquè estem segurs que el futur encara serà més divers. I hi hem afegit en el títol "L'educació com a futur" perquè estem convençuts que l'educació millora el món.

Centrades en l'educació i amb el món com a marc, les mirades d'aquest llibre combinen la perspectiva local amb la internacional. D'aquí que en aquesta publicació hi han col·laborat especialistes d'Universitats i Centres d'Investigació de Catalunya, Galícia, Espanya, Itàlia, Argentina, Dinamarca, Finlàndia, Estats Units i Turquia. A tots ells, i a les seves institucions, els agraïm la seva amable col·laboració, així com ens complau poder-hi reproduir també l'opinió d'alumnat, de famílies, de docents i de persones de la nostra escola sobre el que esperen de l'educació.

Tenim l'esperança i el compromís de fer un món millor. Sabem que l'esperança arrela en la voluntat de cadascun de nosaltres, en la confiança en els altres i en el treball de tots plegats.

MIRADES (LOOKS) – EDUCATION AS THE FUTURE

Retrospective, sincere, optimistic, honest, committed, passionate, human, cautious, creative, critical, ingenuous, experimental, close, complex, daring, reflexive and vital. Mirades or Looks is a collection of ways of seeing education from different perspectives and places in the world. These are looks or opinions that originate from the individual but which acquire a global sense when we put them all together and they interact.

To celebrate the 160th anniversary of its foundation, Col·legi Sant Miquel dels Sants has put together in this book a collection of opinions on education. These are institutional opinions, opinions from the community and opinions from people who are specialised in education, that reflect on its future, each one in their own language. That's the reason we have called it Mirades, with the richness of the plural, because we are sure that the future will be even more diverse. 'Education as the future' has been added to the title because we are convinced that education makes the world a better place.

Centred on education and the world as a whole, the opinions in this book combine local and international perspectives. Specialists in education from universities and centres of investigation in Catalonia, Galicia, Spain, Italy, Argentina, Denmark, Finland, the United States and Turkey have all collaborated in the creation of this book. To all of them and their respective institutions, we are extremely grateful for their kind-hearted involvement, and are honoured that we can also convey the opinions of students, families, teachers and others connected to the school on what they expect from education.

All this being said, we have hope and the commitment to create a better world. We know this hope is based on the willingness of every one of us, in the confidence we have in others and in hard collective work.

ÍNDIX

MIRADES INSTITUCIONALS	9
AJUNTAMENT DE VIC	
Anna Erra	11
ELS REPTES DE L'EDUCACIÓ DEL SEGLE XXI	
Meritxell Ruiz	13
ELS REPTES FUTURS DE LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA	
Josep Eladi Baños i Díez	19
MIRADES. L'EDUCACIÓ COM A FUTUR	25
EDUCAR EN TEMPS D'INCERTESA	
Lluís Font i Espinós	27
EDUCAZIONE AL FUTURO: IL CONTRIBUTO DEL L'INTERNAZIONA-LIZZAZIONE DELLA SCUOLA	
Mattia Baiutti	37
L'ESDEVENIR DE L'EDUCACIÓ: GÈNESI I PROSPECTIVA D'UN FUTUR QUE JA ÉS AQUÍ	
Enric Prats Gil / Conrad Vilanou Torrano	47
THE MANY FUTURES OF EDUCATION – IMPROVING EQUITY THROUGH INNOVATIONS	
Crystal Green / Lasse Leponiemi / Clara García-Millán	59
A PROFESIÓN DOCENTE E A FORMACIÓN EN TEMPOS DE MALOS AGOÍROS	
Antón Costa Rico	65
EL FUTURO DE LA EDUCACIÓN	
Alfredo Vota	71
L'EDUCACIÓ ÉS EL FUTUR	
Ignasi Roviró Alemany	81
UNA MIRADA INTERNACIONAL CAP AL FUTUR DE L'EDUCACIÓ	
Raquel Fernández Jiménez	91

AS THE WORLD IS CHANGING, WHO HOLDS THE ANSWERS TO THE FUTURE OF EDUCATION? Lene Jensby Lange	99
DIEZ MICROENSAYOS SOBRE LA EDUCACIÓN DESEADA PARA NUESTRO TIEMPO José María Hernández Díaz	109
EDUCACIÓN PARA SER “LIBRES Y RESPONSABLES” Federico Mayor Zaragoza	121
A PARADIGM CHANGE IN TEACHER EDUCATION Olgun Sadik	127
THE FUTURE OF EDUCATION Adam V. Maltese	137

El futur de l'educació

Per primera vegada a la història tenim consciència que ens trobem en un punt d'inflexió. Ho sabem no com a cultura, o com a individus d'una nació, sinó com a humanitat. Més enllà de les formes que prengui cada una de les cultures humanes, o dels destins de les respectives nacions, estem segurs que el punt d'inflexió ara és comú a tots nosaltres, a la humanitat sencera. I en tenim certesa no només perquè l'economia és global i el moviment de la població és constant sinó també perquè les últimes crisis han estat planetàries.

Una consciència general de crisi comporta també una esperança per a la humanitat. Estem convençuts que l'educació de les generacions presents i futures és la millor arma per fer front i superar les pròximes crisis i per abordar els problemes actuals de la humanitat, alhora que és la millor manera per reclamar i construir un món millor. ¿Però de quina educació parlem?

En primer lloc el futur de l'educació passa per assumir críticament el món injust i malalt en què vivim. Per fer-ho, els nostres sistemes educatius han d'apostar perquè l'alumnat sigui competent en la recerca de la informació veraç i contrastada. Sàpiga, per tant, reconèixer i lluitar contra tots els mitjans de desinformació.

En segon lloc el futur de l'educació passa per l'exigència dels continguts precisos i de qualitat. L'alumnat ha de ser protagonista d'una gran quantitat de continguts d'alta qualitat. Els centres educatius hem d'encomanar a l'alumnat la passió per la recerca d'aquests continguts altament especialitzats i per saber transformar aquesta informació en intel·ligència.

El tercer element fonamental pel futur de l'educació és la gestió honesta i responsable de les tecnologies, de la IA, dels metaversos, de les xarxes soci-

L'EDUCACIÓ ÉS EL FUTUR

Ignasi Roviró Alemany

Col·legi Sant Miquel dels Sants
Director

Quines són les tres coses de la meva feina que em satisfan més?

Quan veus que els estudiants han après i has aportat el teu granet de sorra en la seva educació.

Anna. docent

als, de la robòtica i des enginys guiats per algorismes altament tecnificats. L'ús indiscriminat o la seva prohibició sistemàtica són dos pols radicalment oposats que no ensenyen a gestionar unes eines que cada vegada són i seran més presents en les nostres vides i en les solucions dels problemes.

L'educació del futur es sostindrà també per la recollida i l'anàlisi sistemàtica del Big Data. Esperem de l'educació que doti a l'alumnat (1) de la competència en l'ús i en la recollida de gran quantitat de dades; (2) que en sàpiga analitzar les formes, les fonts i els tipus; (3) que se sàpiga situar en la constant natura variable de les dades; (4) que les usi de manera crítica i veraç, i que la incertesa de les dades no sigui un obstacle insalvable; (5) que sàpiga treballar-les i transmetre-les sota els criteris de l'*Open Science*; i (6) que sigui competent en presentar gran quantitat de dades, és a dir, que tingui la capacitat de transformar-les en intel·ligència proactiva.

L'educació del futur procurarà que tots els continguts siguin 'recollits', 'observats' i 'exposats' des de tres mirades complementàries: la mirada local, la mirada intercultural i la mirada global. La intersecció d'aquestes tres mirades, gestionades com un tot dinàmic i com a competència global, fomenta la capacitat crítica i obliga que les dades siguin 'obertes'; les tres mirades són indispensables per avaluar, amb criteri, qualsevol contingut.

Amb tot, la formació dels protagonistes del futur ha de sustentar-se en la convicció que tota l'eficàcia en l'ús i el tractament de les dades, de les informacions i dels continguts, de les habilitats, de les capacitats i dels talents, no només ha de donar futurs professionals brillants, responsables i d'alta qualitat, sinó que, fonamentalment, la nova ciutadania ha de formar-se en els valors que sustenten la cultura de la Pau i en la capacitat per a crear nòduls eficaços per a una veritable cultura democràtica.

I un últim element indispensable ha de tenir present el futur de l'educació: la bellesa. Aquest misteri indesxifrable, quan és perfectament combinat i exigit en els elements que hem acabat d'assenyalar, afegeix una emoció especial. Hi afegeix la profunditat de la vida humana, en allò que té d'inexplicable. La bellesa fa més humana la humanitat; ens ofereix una gran quantitat d'interessos que van més enllà d'allò que tenim demostrat. La bellesa ens obre el reialme de l'hipotètic, ens engrandeix la imatge precisa

Quines són les tres coses que m'il·lusionen del meu futur?

El coneixement sobre les noves tecnologies que es desenvoluparan en un futur.

Ronnie, estudiant

que tenim del món: en poesia, la bellesa es fa concepte i en pintura es fa llum. La bellesa dota d'un misteri extraordinari totes les nostres creacions i descobertes i ens posa davant la magnificència de la natura.

Una mirada crítica vers el nostre present

Mirar el futur es fa des del present; i com que no volem repetir els errors i desitgem superar les injustícies actuals ens cal assenyalar els punts negres del nostre present que impedeixen que el futur de l'educació sigui com l'imaginem. Ho fem amb mirada crítica i rebel, disconforme. Entre aquests greus impediments, assenyalem:

Augmenta la pobresa. En l'últim informe del Banc Mundial sobre la pobresa global (*Poverty and Shared Prosperity 2022. Correcting course*) es mostra com la pandèmia del Covid-19 ha representat un augment de la pobresa extrema, que se xifra en uns 700 milions de persones. S'ha trencat així una progressió escandalosament lenta de descens de la pobresa mundial, tal i com es mostra en l'informe del Secretari General de l'"Economic and Social Council" de l'ONU (*Progress towards the Sustainable Development Goals, 2022*). Per altra banda també, i en l'informe anual de la directora gerent de l'FMI, Kristalina Georgieva, s'afirma que l'economia mundial s'enfronta a la prova més important des de la Segona Guerra Mundial. El Deute Públic representa en l'actualitat el 40% del total mundial. És el percentatge més gran en les últimes sis dècades. Un món en pobresa impossibilita una educació de qualitat.

Creix la desigualtat. Una dada ho exemplifica: a l'abril del 2022 només un 7% de la població dels països en vies de desenvolupament havia completat l'esquema bàsic de vacunació contra la Còvid-19, enfront del 73% de la població de les economies avançades. I segons l'ONU el 82% de tota la riquesa mundial creada el 2018 va anar a parar a 1% més ric. Un món on augmenta la desigualtat impedeix que l'educació avanci en equitat.

L'impacte del canvi climàtic sobre la vida humana és força eloqüent. Usant la base de dades del "Centre for Research on the Epidemiology of Disasters (CRED)" de la *Université Catholique de Louvain* (UCL), l'equip liderat pel professor Aditi Kharb ha establert que entre els anys 2000 i el 2019 els desas-

Quines són les tres coses que espero de l'educació?

Que el procés educatiu a l'escola ajudi a la seva maduració personal.

Patricia. mare

tres naturals (inundacions, incendis, temperatures extremes...) han crescut com mai abans havia sofert el planeta des de que posseïm dades. En total s'estimen en gairebé 6.700 desastres naturals de diverses intensitats, que han provocat 511.000 morts i pràcticament 4.000 milions de persones afectades. L'anàlisi detallada d'aquestes dades mostren com, de mitjana, mor un terç més de població en els països de renda mitjana i baixa que en els d'ingressos alts. En conjunt, els països amb ingressos més alts van patir el 56% dels desastres -però en aquests desastres van morir un 32% de les persones afectades-. El percentatge restant (un 44%) el van patir els països amb ingressos més baixos, però la mortalitat va ser molt més alta: van perdre el 68% de la població afectada. L'aposta per l'educació passa, inevitablement, per enfortir la consciència ecològica de cada alumne i per la necessitat de formar una ciutadania que reclami amb fermesa canvis veritablement eficaços.

Recreixen els conflictes. Europa, insígnia de la cultura de la pau, retorna a la guerra. La secretària general del Consell d'Europa, Marija Pejčinović Burić, a *Moving forward 2022* escriu: "2022 will be remembered as a year of terrible violence and seismic change in Europe. The Russian Federation's aggression has caused profound suffering in Ukraine. Thousands are dead, thousands more are injured, and millions of citizens have become refugees." Els efectes d'aquesta conflagració en l'economia mundial duraran molts anys i afecta no només l'economia de tots els habitants de la terra sinó que també és un dur factor de desesperança en l'ideal d'una societat plenament democràtica i en pau. Una societat que està en guerra perd credibilitat en posar els fonaments d'una educació en els valors propis de la pau.

A les portes de la celebració dels 75 anys de la Declaració Universal dels Drets Humans, encara tenim molts motius de greu preocupació. N'hem assenyalat alguns dels més importants. Tanmateix, però, seguim convençuts de la força de l'educació. És l'esperança més potent que tenim. Una esperança que no implica només els professionals que ens hi dediquem, sinó que és veritablement enfortida quan hi convergeixen l'alumnat, els agents socials, les administracions, les famílies... és a dir, la ciutadania completa. El futur de l'educació només el podem construir junts. Ens cal anar més enllà d'un nou pacte social a favor de l'educació, ens cal construir junts una visió del futur.

Quines són les tres coses de la meva feina que em satisfan més?

La relació de confiança que s'estableix amb els estudiants.

Anna. docent

Construir la cultura de la Pau

Construir una cultura de la pau des de l'escola significa dotar l'alumnat dels recursos necessaris per oposar-se a totes aquelles accions que signifiquin una limitació dels elements essencials de la vida de les persones. En primer lloc, a l'ús de qualsevol atac a la integritat física, a la integritat moral, a l'equilibri psíquic, als drets i a les llibertats de les persones. És, doncs, la negació de l'ús de mitjans violents per a la construcció de la convivència. Paral·lelament cal ensenyar que, més enllà de la violència directa, existeix també una violència estructural que en els ressorts socials impedeix que les persones puguin satisfer les necessitats bàsiques (com ara la de l'alimentació, la de l'habitatge, la de l'educació...). Aquestes darreres formes de violència a vegades prenen unes connotacions simbòliques i culturals; i s'hi afegixen discriminacions a causa de l'orientació sexual, de gènere, de religió, d'ideologia o de morfologia corporal. També l'escola ha d'ensenyar a descobrir aquests altres nivells de violència i ha de formar alumnes que, a més de saber percebre-les, no n'acceptin els seus correlats. Però per a construir una veritable cultura de la Pau, no n'hi ha prou en oposar-se a l'ús d'aquestes violències, sinó que cal apostar per la no-violència com la millor forma per garantir una pau amb futur.

El futur de l'educació passa perquè els centres escolars promoguin aquells valors descrits en la Declaració de l'Assemblea General de l'ONU del 1999, on es destaca el respecte a la vida, als drets humans, a les llibertats fonamentals, a la tolerància, a la solidaritat i a la resta de valors humans. En l'article 4 d'aquella declaració s'hi llegeix: "L'educació a tots els nivells és un dels mitjans fonamentals per a edificar una cultura de pau. En aquest context, és de particular importància l'educació en l'àmbit dels drets humans."

El futur passa perquè les escoles formin entre elles agrupacions més àmplies de centres educatius compromesos en l'educació no-violenta i estableixin actuacions concretes que ultrapassin els programes educatius pensats a escala de l'administració docent. La col·laboració decidida entre centres europeus i d'arreu del món reforça la idea que només solidàriament podem construir la cultura de la Pau.

Quines són les tres coses que m'il·lusionen del meu futur?

**M'il·lusiona
combatre totes
les injustícies
i desigualtats
socials.**

Noura. estudiant

Construir la cultura democràtica

A finals del segle XX Francis Fukuyama va sentenciar el final de la història com a conseqüència de l'establiment definitiu de la democràcia liberal. Semblava que les ideologies ja no tenien cap influència ni cap paper en la vida social, però la realitat d'aquests últims decennis desmenteixen les afirmacions del professor americà. A Europa, a Estats Units i en moltes altres regions del món hem vist l'enfortiment d'ideologies que volen destruir els sistemes democràtics: hem vist l'assalt al Capitoli americà, hem sentit parlamentaris en diverses cambres de representants del món que volen parilitzar les institucions democràtiques i retirar drets i llibertats a la ciutadania.

El futur de l'educació passa perquè els nois i les noies no en tinguin prou amb ser informats dels sistemes democràtics i perquè coneguin els procediments habituals en les democràcies; no passa tampoc perquè es conformin en una participació limitada en les processos de votació. Massa sovint hem confós democràcia amb votació. La participació democràtica comporta moltes més accions que la votació cada quatre anys. Els centres educatius estem cridats a trobar les millors fórmules perquè la participació de l'alumnat sigui estructural tant en la vida del centre com en la vida social i, com a conseqüència, sigui constructora de ciutadania. Unes fórmules que no siguin anecdòtiques sinó que determinin la manera de ser, que formin les exigències i els valors de convivència política dels futurs ciutadans.

L'alumnat ha d'experimentar que sense la lliure participació en la vida col·lectiva les estructures socials esdevenen pur esquelet, pura aparença de vida democràtica. La queixa a través de la lliure expressió de les idees no és suficient; com a manifestadora de límits, la queixa és un pas necessari, però reclama, per ella mateixa, una implicació activa de millora, una acció constructora.

La bellesa, el futur necessari

L'educació en la bellesa ha de permetre de trobar un equilibri entre dues tendències que en els seus respectius extrems són igualment perniciosos i que dibuixen, cada una d'elles, un futur divers per a l'educació. D'una banda es destaquen aquells sistemes que potencien la passió com a element

fonamental de l'educació. Són aquells que s'articulen a l'entorn de les emocions i de les lliures expressions dels sentiments. La divisa d'aquests seria: "tot allò que surt del cor ha de ser protegit i la resta s'hi ha de subordinar". Les apostes pel futur d'aquests mètodes pedagògics hedonistes és basar tot l'aprenentatge en la crida dels sentits, la felicitat natural i la llibertat espontània de l'infant.

Al pol oposat hi trobem els sistemes que articulen la xarxa d'aprenentatges en la racionalitat més positivista. Els continguts són, aquí, elaboracions estratègicament ben treballades a partir d'un bon perfilatge racional dels conceptes i de llur avaluació. La divisa seria ara: "La claredat del concepte és la base de l'educació". El futur que dibuixen aquests mètodes és la forta exigència de la preparació altament precisa, sustentada també per una base d'alta tecnologia.

L'educació en la bellesa posarà el dubte en la radicalitat extrema d'aquests dos pols, els treu de tot possible extremisme i en fa notar la necessitat de la respectiva complementarietat. La bellesa, pel que té d'emoció, afegeix un element passional i d'irracionalitat als sistemes i als conceptes; pel que té de reflexió, aporta sistematicitat i evidència als sentits i sentiments.

Certament que l'educació ha de basar-se en la raonabilitat crítica dels continguts, però no pot ser mai una tirania del concepte; la lògica de la raó no pot menystenir l'emoció i la sensibilitat. L'educació en la bellesa fa descobrir aquesta meravellosa mixtura.

Que la bellesa suma raó i passió, claredat i emoció, ho escriu molt bé Schiller: "La bellesa augmenta quan la perfecció es fa més consistent i la natura no en surt perjudicada". La bellesa és capaç de transformar allò més abstracte en emoció i el que és més passional en necessitat d'explicació racional. La bellesa ens apropa aquest misteri: raó i passió sumen.

Dostoievski, el gran novel·lista rus, fa dir al protagonista de *L'Idiota* una frase que ha estat repetida centenars de vegades: "La bellesa salvarà el món". Aquesta mateixa frase va ser el lema del discurs de rebuda del premi Nobel de Literatura per part d'Alexander Soljenitsin i ha estat citada multituds de vegades per destacades personalitats de la cultura.

Quines són les tres coses que més m'agraden de l'escola?

El teatre i les activitats que hi fem.

Pep. elpetitmiquel

¿És cert, però, que la bellesa pot salvar el món? ¿Quina és la bellesa que el pot salvar? Si ens fixem com l'ha tractada el nostre món més proper observem que l'ha incorporada com un procés comercial més. N'ha fet un procediment altament eficaç per augmentar encara més les vendes. En el nostre món hiperconsumista, la bellesa ha estat usada per a dissenyar-ho tot. Voluntàriament s'ha matat el misteri de la bellesa per fer-la esdevenir arma potent del disseny. Les coses es dissenyen i es fan més belles per vendre's més bé. Els cossos s'omplen de bellesa dissenyada a gust del consumidor perquè siguin més atractius. La indústria de la bellesa corporal és l'arma més poderosa de la nostra societat líquida. Aquesta bellesa no ha salvat el món, ans al contrari, l'ha suplantat. Ens n'ha donat un rostre més comercial. L'art ha abandonat la bellesa.

¿Quina és la bellesa de Dostoievski? ¿Quina és aquesta bellesa que ha de ser el futur de l'educació? Si alguna bellesa és de futur és aquella que ens crida als dubtes, que suma raó i passió, aquella que ens apropa als enigmes; aquella que ens revela contra el món, que ens desenganxa de les coses segures per portar-nos als enigmes i misteris. La bellesa que ens pot salvar d'aquest món injust, estrany, paradoxal és aquella que ens separa de les coses, dels processos i dels cossos dissenyats a mida de les grans corporacions. És aquella bellesa que fa obrir els ulls als infants. Afegia Dostoievski: "la bellesa és un enigma": el nostre món n'ha fet una seguretat i un valor de mercat.

Hipòlit, un dels protagonistes de *L'idiota*, acabant-se de despertar d'una capcinada en la sobretaula d'un sopar, interpeleja el príncep Miskin:

“És veritat, príncep, que una vegada vau dir que el món seria salvat per la *bellesa*? Senyors —cridà en veu alta a tots—, el príncep afirma que la bellesa salvarà el món! Doncs jo dic que si té aquests pensaments festius és perquè està enamorat. Senyors, el príncep està enamorat; abans, així que ha entrat, me n'he convençut. No us ruboritzeu, príncep, em faríeu llàstima. Quina bellesa salvarà el món? [...]

El príncep l'examinà atentament i no li respongué.”

Quines són les tres coses que m'il·lusionen del meu futur?

**M'il·lusiona saber que
l'educació que he rebut
m'ajudarà a desxifrar els
secrets del món.**

Mariam. estudiant

Bibliografia citada

- *Moving forward 2022. Annual report of the Secretary General of the Council of Europe.* Council of Europe: Strasbourg, 2022
- *Poverty and Shared prosperity 2000. Correcting course.* The World Bank: Washington, DC, 2022
- *Paris Declaration: a Global Call for Investing in the Futures of Education.* UNESCO: 2021
- *Crisis upon crisis. IMF Annual Report 2022.* International Monetary Fund, 2022.
- Fiódor M. Dostoievski, *L'idiota*, Edicions 62 i «la Caixa», Barcelona, 1982
- Francis Fukuyama, *The End of Hystory and the Last Man.* Free Press, New York, 1992
- Aditi Kharb, Sandesh Bhandari, Maria Moitinho de Almeida, Rafael Castro Delgado, Pedro Arcos González and Sandy Tubeuf: “Valuing Human Impact of Natural Disasters: A Review of Methods”, Rev. *International Journal of Environmental Research and Public Health* (2022) 19, 11486,
- Unit Nations. *53/243 Declaration and Programme of Action on a Culture of Peace.* 13/09/1999
- Unit Nations. Economic and Social Council. *Progress towards the Sustainable Development Goals*, 2022. E/2022/55
- UNESCO, *Recommendation on Open Science*, Paris, 2021

Quines són les tres coses de la meva feina que em satisfan més?

Poder formar part del procés educatiu dels estudiants, que són el futur.

Marina. docent

Quines són les tres coses que m'il·lusionen del meu futur?

Viatjar arreu del món i descobrir noves cultures i tradicions per enriquir el meu coneixement com a persona.

Mariona. estudiant

